

Kadın Psikolojisi ve Toplumsal Cinsiyet

İnsan Deneyiminin Yarısı ve Daha Fazlası

9. Basımdan Çeviri

Nicole M. Else-Quest

Janet Shibley Hyde

The Psychology of Women and Gender

Half the Human Experience +

Ninth Edition

Çeviri Editörü

Prof. Dr. Şeyda Türk

KADIN PSİKOLOJİSİ VE TOPLUMSAL CİNSİYET: İnsan Deneyiminin Yarı ve Daha Fazlası

Nicole M. Else-Quest, Janet Shibley Hyde

THE PSYCHOLOGY OF WOMEN AND GENDER Half the Human Experience +

Çeviri Editörü: Prof. Dr. Şeyda Türk

Yayın No.: 2930
Psikoloji-PDR No.: 191
ISBN: 978-625-406-378-7
Basım Sayısı: © 9. Basımdan Çeviri, Ocak 2021

© Copyright 2021, NOBEL AKADEMİK YAYINCILIK EĞİTİM DANIŞMANLIK TİC. LTD. ŞTİ. SERTİFİKA NO.: 40340

Bu baskının bütün hakları Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti.ne aittir. Yayınevinin yazılı izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.

Copyright © 2018 by SAGE Publications, Inc. TURKISH language edition published by NOBEL AKADEMİK YAYINCILIK, Copyright © 2021

Nobel Yayın Grubu, 1984 yılından itibaren ulusal ve 2011 yılından itibaren ise uluslararası düzeyde düzenli olarak faaliyet yürütmekte ve yayımladığı kitaplar, ulusal ve uluslararası düzeydeki yükseköğretim kurumları kataloglarında yer almaktadır.

Genel Yayın Yönetmeni : Nevzat Argun -nargun@nobelyayin.com-
Yayın Koordinatörü : Gülfem Dursun -gulferm@nobelyayin.com-

Redaksiyon : Yıldız Çağlayan -caglayanildiz@nobelyayin.com-
Sayfa Tasarım : Gülbeyaz Güler -gulbeyaz@nobelyayin.com- Leyla Kurt -leyla@nobelyayin.com-
Kapak Tasarım : Mehtap Yürümez -mehtap@nobelyayin.com-
Baskı Sorumlusu : Yavuz Şahin -yavuz@nobelyayin.com-
Baskı ve Cilt :

Kütüphane Bilgi Kartı

Else-Quest, Nicole M., Hyde, Janet Shibley.

THE PSYCHOLOGY OF WOMEN AND GENDER Half the Human Experience + / Nicole M. Else-Quest - Janet Shibley Hyde
KADIN PSİKOLOJİSİ VE TOPLUMSAL CİNSİYET: İnsan Deneyiminin Yarı ve Daha Fazlası / Çeviri Editörü: Şeyda Türk
9. Basımdan Çeviri xxvi + 462 s. 19,5x23,5 cm. Kaynakça ve dizin var.
ISBN: 978-625-406-378-7

1. Kadın Psikolojisi 2. Toplumsal Cinsiyet 3. Kesşimsellik

Genel Dağıtım

ATLAS AKADEMİK BASIM YAYIN DAĞITIM TİC. LTD. ŞTİ.

Adres: Bahçekapı mh. 2465 sk. Oto Sanayi Sitesi No:7 Bodrum Kat Şaşmaz-ANKARA - siparis@nobelyayin.com-

Telefon: +90 312 278 50 77 - **Faks:** 0 312 278 21 65

E-Satış: www.nobelkitap.com - www.atlaskitap.com - **Bilgi:** esatis@nobelkitap.com - info@atlaskitap.com

Dağıtım ve Satış Noktaları: Alfa Basım Dağıtım, Arasta, Arkadaş Kitabevi, D&R Mağazaları, Dost Dağıtım, Ekip Dağıtım, Kıda Dağıtım, Kitapsan, Nezh Kitabeveleri, Pandora, Prefix, Remzi Kitabeveleri

Çeviri Kurulu

Çeviri Editörü:

Prof. Dr. Şeyda Türk

1

Giriş

Prof. Dr. Şeyda Türk

Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi

2

Toplumsal Cinsiyet Üzerine Teorik Yaklaşımlar

Dr. Öğr. Üyesi Yaprak Kalafatoğlu

Marmara Üniversitesi

3

Toplumsal Cinsiyet Kalıpyargıları ve Cinsiyet Farklılıkları

Dr. Öğr. Üyesi Fatma Kahraman

Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi

4

Toplumsal Cinsiyet ve Etnik Kökenin Kesişimi

Prof. Dr. Şeyda Türk

Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi

5

Toplumsal Cinsiyet ve İletişim

Dr. Esra Atilla Bal

Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi

6

Toplumsal Cinsiyet ve Duygu

Dr. Öğr. Üyesi Ayşenur Aktaş
Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi

7

Yaşam Boyu Gelişim

Doç. Dr. Nilay Pekel Uludağlı
Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi

8

Yetenekler, Güdü ve Başarı

Prof. Dr. (Emekli) Suna Tevrüz
Marmara Üniversitesi

9

Toplumsal Cinsiyet ve İş

Prof. Dr. Tülay Turgut
Marmara Üniversitesi

10

Biyoloji ve Cinsiyet

Doç. Dr. Belma Bekçi
Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi

11

Psikoloji, Toplumsal Cinsiyet ve Sağlık

Dr. Öğr. Üyesi Ayşenur Aktaş
Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi

12

Toplumsal Cinsiyet ve Cinsellik

Arş. Gör. Begüm Özbek
Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi

13

Toplumsal Cinsiyet ve Cinsel Yönelim

Arş. Gör. Begüm Özbek
Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi

14

Toplumsal Cinsiyet ve Mağduriyet

Dr. Öğr. Üyesi Fatma Kahraman
Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi

15

Cinsiyet, Akıl ve Ruh Sağlığı

Dr. Öğr. Üyesi Şebnem Akan
Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi

16

Erkeklerin ve Erkekliğin Psikolojisi

Prof. Dr. İlyas Göz
Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi

17

Geçmiş ve Geleceğe Bakış

Dr. Öğr. Üyesi Şebnem Akan
Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi

İçindekiler

Ön Söz

xvii

Çeviri Editörünün Ön Sözü

xxv

1

Giriş

1

1. Neden Kadın Psikolojisi ve Toplumsal Cinsiyet?	2	a. Psikolojik Araştırmaların Süreci	15
2. Seks (Cinsellik, Cinsiyet), Toplumsal Cinsiyet, Trans ve Cis Bireyler	3	b. Kuramlarda Yanlılık	15
3. Cinsiyetçilik ve Feminizm	5	c. Araştırma Tasarımında Yanlılık	17
a. Cinsiyetçilik	5	d. Veri Toplamada Yanlılık	18
b. Feminizm	6	e. Sonuçların Yorumunda Yanlılık	20
4. Kadın Psikolojisi ve Toplumsal Cinsiyet Temaları	7	f. Bulguların Yayımlanmasındaki Yanlılık	20
a. Şeytan Kadın	7	g. Kadın Bilim İnsanlarına Karşı Yanlılık	21
		h. Diğer Cinsiyet Yanlılıkları	21
ODAK 1.1: Dünyada Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Uluslararası Feminizm	8	6. Yanlı Araştırmalar İçin Feminist Seçenekler	21
b. Erkeğin Norm Olması	10	a. Cinsiyet Ayrımı İçermeyen ve Feminist Araştırmalar	22
c. Toplumsal Cinsiyet Farklılıkları ve Benzerlikleri	10	b. İlerleme Kaydediyor muyuz?	24
d. İkili Toplumsal Cinsiyet Sisteminin Eleştirilmesi	11	7. Bölümlerin Ön İzlenimi	25
e. Toplumsal Cinsiyetin Kesişimselleştirilmesi	11	ARAŞTIRMA DENEYİMİ: Psikoloji Araştırmalarında Toplumsal Cinsiyet Yanlılığını Anlamak	25
f. Toplumsal Cinsiyetin Sosyal Yapılanması	13	8. Bölüm Özeti	26
g. Psikolojide Süregelen Konular	14	9. İleri Okuma Önerileri	26
5. Psikolojik Araştırmalarda Yanlılığın Kaynakları	14		

2

Toplumsal Cinsiyet Üzerine Teorik Yaklaşımlar

27

1. Psikanalitik Teori	28	4. Toplumsal Cinsiyet Şeması Teorisi	39
a. Freud'un Psikoseksüel Gelişim Teorisi	28	a. Toplumsal Cinsiyet Şeması Teorisine Kanıt	40
b. Freud'un Psikanalitik Teorisine Yöneltilen Eleştiriler	29	5. Sosyobiyojoloji ve Evrimsel Psikoloji	42
c. Karen Horney	30	a. Ebeveyn Yatırımı	42
d. Helene Deutsch	30	b. Cinsel Seçim	44
e. Nancy Chodorow	31	c. Evrimsel Psikoloji	44
2. Sosyal Öğrenme Teorisi	33	d. Sosyobiyojinin Feminist Eleştirisi ve Evrimsel Psikoloji	45
a. Sosyal Öğrenme Teorisine Kanıt	34	e. Feminist Evrimsel Psikoloji ve Feminist Sosyobiyojoloji	48
b. Bilişsel Sosyal Öğrenme Teorisi	35	6. Sosyal Rol Teorisi	49
3. Bilişsel Gelişim Teorisi	36	7. Feminist Teoriler	50
ODAK 2.1: Ahlaki Gelişim Teorisinin Feminist Açıklaması	37	a. Konum ve Güç Olarak Toplumsal Cinsiyet	50
		b. Kesişimsellik	51

c. Queer Teori	52
d. Toplumsal Cinsiyet Roller ve Sosyalleşme	53
e. Sorunlara Dışsal ve İçsel Atıflar	53
f. Bilinçlendirme	54
g. Feminizmin Çeşitliliği	54
h. Özet	56
i. Feminist Teorilerin Değerlendirilmesi	56
j. Sonuç	56

ODAK 2.2: Psikolojide Feminist Teori: Nesneleştirme Teorisi	57
--	----

ARAŞTIRMA DENEYİMİ: Toplumsal Cinsiyet Şeması Teorisi	58
--	----

8. Bölüm Özeti	58
9. İleri Okuma Önerileri	59

3

Toplumsal Cinsiyet Kalıpyargıları ve Cinsiyet Farklılıkları

61

1. Toplumsal Cinsiyet Kalıpyargıları	62
a. Erkekler ve Kadınlar Hakkındaki Kalıpyargılar	62
b. Keşişimsellik ve Toplumsal Cinsiyet Kalıpyargıları	65
c. Kalıpyargı Tehdidi	65
d. Trans Bireyler Hakkındaki Kalıpyargılar	68
2. Meta-Analiz	69
3. Toplumsal Cinsiyet Farklılıklarının Psikolojik Boyutu	70
a. Saldırgan Davranış	71
b. Dürtüsellik	72
c. Hareketlilik	73
d. Benlik Saygısı	73
e. Yardım Etme Davranışı	74

ODAK 3.1: Kim Daha Narsisistik: Erkekler mi Kadınlar mı?	75
---	----

f. Kaygı	76
4. Cinsiyet Benzerlikleri Hipotezi	76
5. Androjenlik	77
a. Psikologların Kadınlık-Erkeklik Hakkındaki Geleneksel Görüşleri	77
b. Androjenlik Kavramı	78
c. Androjenliği Ölçmek	78
d. Androjenliğe Yönelik Eleştiriler	79
e. Androjenlik ve Translık	79

ARAŞTIRMA DENEYİMİ: İnsanların Cinsiyet Farklarıyla İlgili İnançları Ne Derece Doğru?	80
--	----

6. Bölüm Özeti	81
7. İleri Okuma Önerileri	81

4

Toplumsal Cinsiyet ve Etnik Kökenin Keşişimi

83

1. Yinelenen Temalar	84
2. Etnik Grup Etiketleri	85
3. Psikolojik Araştırmaların Etnik/Kültürel Kitiği	86
4. Beyaz Olmayan Bireylerle Yapılan Araştırmalara İlişkin Yönlendirici İlkeler	88
ODAK 4.1: İrkçi Örtük Saldırgan İfadeler	90
5. Amerika Birleşik Devletleri'nde Beyaz Olmayanların Kültürel Mirası	91
a. Asyalı Amerikalıların Kültürel Mirası	91
b. Alt Kültür Farkları	92
c. Latinx Bireylerin Kültürel Mirası	93
d. Amerikan Kızılderililerinin Kültürel Mirası	94
e. Afrikalı Amerikalıların Kültürel Mirası	95

ODAK 4.2: Kadın ve İslam	96
---------------------------------	----

6. Toplumsal Cinsiyet Roller ve Etnik Köken	97
a. Amerikan Kızılderililerinde Toplumsal Cinsiyet Roller	97
b. Afrikalı Amerikalılarda Toplumsal Cinsiyet Roller	98
c. Asyalı Amerikalılarda Toplumsal Cinsiyet Roller	99
d. Latinx Bireylerde Toplumsal Cinsiyet Roller	100
7. Göçmenlik	101
8. Eğitim	102

ODAK 4.3: Olumluyucu Eylem (Affirmative Action)	104
--	-----

9. Akıl ve Ruh Sağlığı Konuları	106
10. Beyaz Olmayanların Feminizmi	107

ARAŞTIRMA DENEYİMİ: Televizyonun Yoğun İzlendiği Yayın Saatlerinde Toplumsal Cinsiyet ve Etnik Köken	109
---	-----

11. Bölüm Özeti	110
12. İleri Okuma Önerileri	110

5

Toplumsal Cinsiyet ve İletişim

111

1. Sözlü İletişim	111
a. Belirsizlik	112
b. Katılımcı ve Buna Karşıt Olarak Atılğan İletişim	112
c. Söz Kesmeler	114
d. Cinsiyet-Bağlantılı Dil Etkisi	115
e. Klinik Uygulamalar	116
2. Sözsüz İletişim	116
ODAK 5.1: Cinsiyet ve Elektronik İletişim	117
a. Sözsüz Davranışları Kodlamak ve Deşifre Etmek	118
b. Gülümseme	118
c. Kişiler Arası Mesafe	119
d. Göz Teması	120
e. Genişleyen ya da Daralan Duruş	121
3. Dilde Kadınlar ve İkili Toplumsal Cinsiyet Sistemi Dışındaki Kişilere Nasıl Davranılır?	122

a. Yanlış Cinsiyetlendirme	122
b. Adlandırmalar	122
c. Çocuk Muamelesi Yapma	123
d. Norm Olarak Erkek, İstisna Olarak Kadın	123
e. Dilin Cinsiyetlendirilmesi	124
f. Cinsiyetçi Dil Gerçekten Önemli midir?	125
4. Cinsiyet Ayrımı Yapmayan Bir Dile Doğru	128
a. Kurumsal Değişim	130
b. Dil ve Meslekler	130
5. Sonuç	131

ARAŞTIRMA DENEYİMİ: Cinsiyet ve Konuşma Tarzları	132
---	-----

6. Bölüm Özeti	132
----------------	-----

6

Toplumsal Cinsiyet ve Duygu

133

1. Duygularla İlgili Cinsiyetçi Kalıpyargılar	134
a. Duygusalılık	134
b. Özgül Duygular	134
c. Duygular Hakkındaki Cinsiyetçi Kalıpyargıların Bazı Sonuçları	136
ODAK 6.1: Cinsiyet ve Duygu Politikaları	138
2. Cinsiyet ve Duygusal Yaşantı ve İfade	139
a. Duygusal İfade ve Sergileme Kuralları	139
b. Duyguların Ölçümü	139
c. İfade Etmeye Karşı Deneyimleme	140
d. Özgül Duygular	141

e. Duygusal Yoğunluk	142
3. Duygusal Yeterlik	144
4. İkili Sistemin Ötesinde Duygular	145
5. Cinsiyetleştirilmiş Duyguların Sosyalleştirilmesi	145
a. Ailede Sosyalleşme	146
b. Akranlar Tarafından Sosyalleşme	148
c. Brody'nin Transaksyonel Modeli	148

ARAŞTIRMA DENEYİMİ: Duyguların Cinsiyete Göre Sosyalleşmesi	149
--	-----

6. Bölüm Özeti	149
7. İleri Okuma Önerileri	150

7

Yaşam Boyu Gelişim

151

1. Bebeklik	152
a. Bebek Davranışında Cinsiyet Farklılıkları	152
b. Yetişkinlerin Bebeklere Yaklaşımları	153

c. Bebeklikte Cinsiyeti Öğrenme	154
2. Çocukluk	154
a. Çocuk Davranışında Cinsiyet Farklılıkları	154

b. Çocuklukta Cinsiyeti Öğrenme	156	4. Beliren Yetişkinlik	169
c. Trans ve Toplumsal Cinsiyetle Uyumlu Olmayan Çocukların Gelişimi	157	5. Yetişkinlik	169
d. Cinsiyet Kimliğinden Cinsiyet Rollerine: Kendini Sosyalleştirme	158	a. Toplumsal Cinsiyet ve Çalışma	169
e. Toplumsal Cinsiyet Rolüne İlişkin Sosyalleşme	159	b. Romantik İlişkiler ve Evlilik	169
f. Akranlar ve Cinsiyet Ayrımcılığı Etkisi	162	c. Boşanma	170
g. Kız Çocuklarının Cinselleştirilmesi	162	d. Bekâr Kadınlar	171
3. Ergenlik	163	e. Annelik	172
a. Cis ve Trans Gençlerde Büluğ	163	f. Boş Yuva	174
b. Cinsiyeti Güçlendirme	164	6. İleri Yetişkinlik	175
c. Kimlik Gelişimi	165	a. Büyükanne	175
d. Arkadaşlık ve Flört Etme	166	b. Toplumsal Cinsiyet ve Bilişsel Yaşlanma	176
ODAK 7.1: Okullarda Akran Cinsel Tacizi	167	c. Dul Olma ve Cinsiyet Oranları	177
e. Beden Memnuniyetsizliği	168	ARAŞTIRMA DENEYİMİ: Yaşlı Kadınlar	178
		7. Bölüm Özeti	178
		8. İleri Okuma Önerileri	179

8

Yetenekler, Güdü ve Başarı

181

1. Yetenekler	182	4. FTMM'deki Cinsiyetler Arasındaki Aralık	191
a. Genel Zekâ	182	ODAK 8.2: Başarılı Kadınlar: Ellen Ochoa	192
b. Sözel Yetenek	182	a. FTMM'deki Cinsiyetler Arasındaki Aralığın Açıklamaları	193
c. Mekânsal Yetenek	182	b. FTMM'deki Cinsiyetler Arasındaki Aralığa Kesişimsel Yaklaşım	196
d. Matematik Performansı	184	c. FTMM'deki Cinsiyetler Arasındaki Aralığı Kapama Müdahaleleri	197
e. Bedensel Performans ve Atletizm	185	ARAŞTIRMA DENEYİMİ:	
ODAK 8.1: Toplumsal Cinsiyet Çeşitliliği ve Atletizm	186	Toplumsal Cinsiyet ve Bilgisayarlar	198
f. Özet	187	5. Bölüm Özeti	198
2. Güdülenme: Beklenti-Değer Teorisi	187	6. İleri Okuma Önerileri	199
3. Başarı	190		
a. Okul Başarısı	190		
b. Mesleki Başarı	190		

9

Toplumsal Cinsiyet ve İş

201

1. Ücret Eşitliği ve Maaş Farkı	201	b. İş Değerlendirmesinde Toplumsal Cinsiyet Ayrımcılığı	211
a. Annelik Cezası	202	c. İş Yeri İklimi	212
b. Mesleki Ayrım	203	3. Liderlik ve Cam Tavan	212
c. Tazminat Müzakeresi	205	a. Liderlik Etkinliği ve Toplumsal Cinsiyet Rol Uyumu	213
ODAK 9.1: Psikoloji ve Kamu Politikası: Amerika Birleşik Devletleri'nde İstihdam Ayrımcılığı	206	b. Herhangi Bir İlerleme Gösteriyor muyuz?	215
d. Hak Sahipliği	208	4. İş ve Aile Meseleleri	216
e. Örtük Kalıpyargılar	210	a. İş ve Kadınların Psikolojik Esenliği	216
2. Toplumsal Cinsiyet Ayrımcılığı ve İş Yeri İklimi	210		
a. İş İlanlarında Toplumsal Cinsiyet Ayrımcılığı	210		

ODAK 9.2: Psikoloji ve Kamu Politikası: Aile İzni	218
b. İkinci Vardiya	219

ARAŞTIRMA DENEYİMİ: Hak Sahipliği	222
5. Bölüm Özeti	222
6. İleri Okuma Önerileri	222

10

Biyoloji ve Cinsiyet

223

1. Genler	224
a. Epigenetik	225
b. Trans Birey Olmaya İlişkin Genler Var mıdır?	225

ODAK 10.1: Feminist Biyoloji	226
-------------------------------------	-----

2. Temel Fizyolojik Süreçler	227
3. Cinsiyet Hormonları	227
a. Doğum Öncesi Cinsiyet Farklılaşmaları	228
b. Doğum Öncesi Cinsiyet Hormonu Etkileri	228
c. Yetişkinlikte Hormon Etkileri	230

ODAK 10.2: İç Salgı Sistemini Aksatıcılar	231
--	-----

d. İyileştirilmiş Hormon Modelleri	232
4. Beyin	232
a. Beyin Büyüklüğü	232

b. Hipotalamus	233
c. Diğer Beyin Bölgeleri	233
d. Sağ Hemisfer, Sol Hemisfer	234
e. Nöral Plastisite	235

ODAK 10.3: Karma Olmayan Eğitim ve Beyin	235
---	-----

f. Feminist Eleştiri	237
g. Beyin Mozaïği	238
h. Trans Birey ve Beyin	239

ARAŞTIRMA DENEYİMİ:	
Medyada Biyoloji ve Cinsiyet Farklılıkları	239

5. Bölüm Özeti	240
6. İleri Okuma Önerileri	240

11

Psikoloji, Toplumsal Cinsiyet ve Sağlık

241

1. Cinsiyet ve Sağlık	242
a. Kadın ve Sağlık Sistemi	242
b. Trans Bireyler ve Sağlık Sistemi	243
c. Cinsiyet, Etnik Köken ve Sınıf Kesişiminde Sağlık Meseleleri	244
2. Âdet Görme	246
a. Âdet Döngüsünün Biyolojik Boyutları	246

ODAK 11.1: Cinsiyet ve Bulaşıcı Hastalıklar	247
--	-----

b. Ağrılı Âdet Görme	250
c. Âdet Döngüsünün Psikolojik Boyutları	250
d. Âdet Öncesi Sendromun Sosyal Yapılandırılması	253
e. Uygulamaya Yönelik Sonuçlar	253
3. Menopoz	254
a. Fiziksel ve Psikolojik Değişiklikler	254
b. Menopoz Semptomlarının Tedavisi	254
4. Üreme ve Sağlık	255
a. Doğum Kontrolü	255
b. Hamilelik	256

c. Doğum	257
d. Kürtaj	258
e. Düşük Yapma	261
f. Kısırlık	262
5. Meme Kanseri	262

ODAK 11.2: Cinsiyet ve Engellilik Kesişiminde Sağlık	263
---	-----

6. HPV ve Servikal Kanseri	265
7. Trans Bireylerde Sağlık Meseleleri	267
a. Tıbbi Geçiş	267
b. Cerrahi Geçiş	268

ARAŞTIRMA DENEYİMİ:	
Âdet Öncesi Sendromunda Kadınların Deneyimi	269

8. Bölüm Özeti	269
9. İleri Okuma Önerileri	270

12

Toplumsal Cinsiyet ve Cinsellik

271

1. Fizyoloji	271	b. Cinsel Uyarılma Bozuklukları	288
a. Masters ve Johnson Modelinin Eleştirisi	275	c. Orgazmla İlgili Bozukluklar	288
b. Alternatif Modeller	275	d. Ağrı Bozuklukları	288
c. Klitoral ve Vajinal Orgazm	276	e. Cinsel Bozukluklar İçin Davranış Terapisi	288
d. Çoklu Orgazm	276		
e. Cinsellik ve Yaşlanma	277	ODAK 12.1: Kadınların Cinsellikle İlgili Sorunları: Yeni Bir Bakış	289
f. G-Noktası	277		
2. Toplumsal Cinsiyet ve Cinselliğin Psikolojik Yönleri	278	f. Kadınların Cinsel Bozuklukları İçin Ek Terapiler	290
a. Cinsellikte Toplumsal Cinsiyet Farklılıkları	278	g. Feminist Seks Terapisi	290
b. Cinsel Gelişim	281	h. Neden Kadınlar İçin Viagra Yok?	291
c. Ergenlik Dönemindeki Kızlar, Cinsel Arzu ve İlk Cinsel Birleşme	283	5. Toplumsal Cinsiyet Benzerlikleri	292
d. Takılmak	284		
e. Trans Bireylerin Cinsellikleri	284	ARAŞTIRMA DENEYİMİ: Cinsellikte Toplumsal Cinsiyet Farklılıkları	292
3. Cinsellikte Cinsiyet ve İrkin Keşişimi	285		
4. Cinsel Bozukluklar ve Terapi	286	6. Bölüm Özeti	293
a. Cinsel İstek Bozuklukları	287	7. İleri Okuma Önerileri	294

13

Toplumsal Cinsiyet ve Cinsel Yönelim

295

1. Queer Teori	296	b. Çevresel Faktörler	305
2. Kalıpyargılar ve Ayrımcılık	297	c. Konunun Özü	306
3. Lezbiyen Kültürü	298	7. Lezbiyenler ve Geyler Arasındaki Farklar	306
a. Lezbiyen Topluluğu	298	8. Cinsel Yönelim ve Etnik Kökenin Keşişimi	307
b. Lezbiyen İlişkiler	299		
c. Eşcinsel Evlilik	300	ODAK 13.1: Queer Kadın Kendi Hikâyesini Anlatıyor	308
4. Cinsel Yönelimin Gelişimi ve Akışkanlığı	300		
5. Akıl ve Ruh Sağlığı	302	ARAŞTIRMA DENEYİMİ: Lezbiyen Topluluğu	309
a. Lezbiyenlerin Uyumu	302		
b. Terapi	303	9. Bölüm Özeti	310
c. Lezbiyen Annelerin Çocukları	304	10. İleri Okuma Önerileri	310
6. Kadınlar Neden Lezbiyen, Biseksüel ya da Heteroseksüel Olur?	304		
a. Biyolojik Açıklamalar	305		

14

Toplumsal Cinsiyet ve Mağduriyet

311

1. Tecavüz	312	e. Önleme	317
a. Tanım ve Yaygınlık	312	f. Tedavi	320
b. Tecavüzün Etkileri	312	2. Yakın Partner Şiddeti	322
c. Tecavüzcüler	314	a. Tanım ve Yaygınlık	322
d. Tecavüzün Nedenleri	315		

b. Mağdurlar Açısından Yakın Partner Şiddetinin Sonuçları	324
c. Çocuklar Açısından Yakın Partner Şiddetinin Sonuçları	324
d. Yakın Partner Şiddetinin Failleri	325
e. Yakın Partner Şiddetinin Nedenleri	325
f. Önleme ve Tedavi	326
3. Cinsel Taciz	327
a. İş Yerinde Cinsel Taciz	327
ODAK 14.1: Kadına Yönelik Şiddet Yasası (KYŞY) ve Savunmasız Gruplar	328
b. Eğitimde Cinsel Taciz	330
c. Cinsel Tacizin Failleri	331

d. Feminist Analiz	331
4. İnsan Ticareti	332
5. Çocuğa Yönelik Cinsel İstismar	333
a. Çocuğa Yönelik Cinsel İstismarın Yaygınlığı	333
b. Mağdur Üzerindeki Etkisi	334
c. Feminist Analiz	335
6. İleriye Bakmak	336

ARAŞTIRMA DENEYİMİ: Tecavüzün Nedenlerine İlişkin İnançları Değerlendirme Ölçeği

7. Bölüm Özeti	337
8. İleri Okuma Önerileri	337

15

Cinsiyet, Akıl ve Ruh Sağlığı

339

1. Depresyon	340
a. Cinsiyet Farklılıkları	340
b. ABC Modeli	341
ODAK 15.1: Psikiyatrik Tanı Politikası: Ädet Öncesi Disforik Bozukluk	346
2. Alkol ve Madde Kullanım Bozuklukları	347
a. Cinsiyet ve Alkol Kullanım Bozukluğu	347
b. Alkol Kullanım Bozukluğunda Cinsiyet Farklılıklarının Nedenleri	348
c. Kadınlarda Alkol Kullanım Bozukluğunun Yordayıcıları	348
d. Madde Kullanım Bozuklukları	349
3. Yeme Bozuklukları	350
a. Anoreksiya Nervoza	350
b. Bulimiya Nervoza	351
c. Yeme Bozukluklarının Nedenleri	351
d. Feminist Bakış Açısı	352
e. Yeme Bozukluklarının Tedavisi	353
f. Yeme Bozukluklarının Önlenmesi	355

4. Cinsiyetçilik ve Psikoterapi	355
---------------------------------	-----

ODAK 15.2: Psikiyatrik Tanı Politikası: Cinsel Kimliğinden Yakınma

a. Tanıda Cinsiyet Yanlılığı	357
b. Tedavide Cinsiyet Yanlılığı	358

ODAK 15.3: Terapistlerin Cinsel Yönden Görevini Kötüye Kullanması

5. Psikoterapötik Yaklaşımlar	359
a. Bilişsel-Davranışçı Terapi	359
b. Feminist Terapi	360
6. Beyaz Olmayanların Akıl ve Ruh Sağlığı Gereksinimlerinin Saptanması	360
7. Trans Bireylerle Psikolojik Uygulamalar	363

ARAŞTIRMA DENEYİMİ: Cinsiyet Kalıpyargıları ve Psikotropik İlaçlar

8. Bölüm Özeti	366
9. İleri Okuma Önerileri	366

16

Erkeklerin ve Erkekliğin Psikolojisi

367

1. Erkeklik ve Erkek Rolü	368
a. Erkek Rolünün Özellikleri	369
b. Erkek Rolünde Tarih Boyunca Görülen Değişimler	370
2. Toplumsal Cinsiyet Rol Kimliği Paradigması	372
3. Toplumsal Cinsiyet Rol Gerilimi Paradigması	374

4. Yaşam Boyu Gelişim	376
a. Bebeklik	376
b. Çocukluk	377
c. Ergenlik	378
d. Yetişkinlik	379
5. Erkek Cinselliği	383

6. Beyaz Olmayan Erkekler	383
a. Afrikalı Amerikalı Erkekler	383
ODAK 16.1: Erkek Cinselliğine Dair Efsaneler	384
b. Asyalı Amerikalı Erkekler	388
c. Latin Amerikalı Erkekler	389
d. Kızılderili Erkekler	390
7. Sağlık Meseleleri	391

ARAŞTIRMA DENEYİMİ: Annenin Çocukluk Deneyimleri ve Erkeklerin Kadını Kontrol Etme Arzusu	392
--	------------

8. Bölüm Özeti	393
9. İleri Okuma Önerileri	393

17

Geçmiş ve Geleceğe Bakış

395

1. Gelecek Araştırmalar	396
2. Feminizmi Tekrar Gözden Geçirme	398
3. Yeniden Vizyonlandırma Kuramı	399
ODAK 17.1: Paradigmalar, Bilim ve Feminizim	400

4. Devam Eden Feminist Devrim ve Geri Tepme	403
---	-----

ARAŞTIRMA DENEYİMİ: Feminist Kimlik	405
--	------------

5. İleri Okuma Önerileri	405
--------------------------	-----

Sözlük	407
---------------	------------

Kaynakça	417
-----------------	------------

Konu Dizini	419
--------------------	------------

Yazarlar Hakkında	457
--------------------------	------------